

Ergotherapie en E-mental Health

Blended hulpverlening als antwoord?

Vlegg netwerkdag 21 maart 2018

Inhoud

- Inleiding
- Begrippen
- Evidence
- Toepassingen in theorie
- Praktische toepassing: de balkmetafoor

Inleiding

- Klassieke hulpverlening = face to face contact tussen cliënt en hulpverlener.
- Digitaal tijdperk brengt verandering
- Digitale toepassingen brengen groot potentieel binnen de hulpverlening
- Hoe combineren als HV en dan specifiek als ET

Begrippen: E- health

- E-health = algemene term
- In België = digitaal platform
- Elektronische dienstverlening - voorbeeld : EPD

EPD voorbeeld

The screenshot shows the Curasoft CCIS interface. At the top, there's a menu bar with 'Bestand', 'Beheer', 'Instellingen', 'Venster', and 'Help'. Below it, search fields for 'Naar startpagina', 'Zoek persoon:', 'Zoek organisatie:', and 'Zoek behandelingsperiode:' are visible. A navigation bar includes 'Mijn Menu', 'Mijn Agenda', 'Mijn Clinen', 'Mijn Behandelingsperiodes', 'Mijn Rapportages', 'Mijn Signaleringen', and 'Alle Signaleringen'. The main area features a calendar for October and November 2012. A 'Behandelingsperiode' window is open, displaying patient details for 'Gegevens van Cliënt: Client, C. (Christa)'. The patient's photo is shown, along with their private address: Postcode (cijfers) 1234, Postcode (letters) AB, Huisnummer 7, Straatnaam Dorpsstraat, Plaats Zaanandam, Gemeente Zaanstad, Landcode NEDERLAND, Provincie Noord-Holland. Personal details include Persoonsnummer 25, Volledige naam Client, C. (Christa), Geboortedatum 18-03-1983, Mobiel (1) 0612345678, Telefoonnr (privé) 075 6 123 456, and Email (1) c.client@demo.nl. A 'Wijzig' button is at the bottom right of the window.

The screenshot shows the ChipSoft EZIS interface for a cardiology department. The patient is 'A.F. Bakker' with patient number 3667000, born 16-01-1917 M. The interface includes a sidebar with 'Cardiologie' sections: 'Cardio werkbild', 'Cardio consult', 'Agenda J. Vos', 'Patiëntdossier inzien', 'Patiëntaantekeningen', 'Cardiologie consult', and 'Radiologie beelden patient'. Below this are 'Overzichten' (Verrichtingenoverzicht per specialisme, Verrichtingenoverzicht bedragen, Tikken CHI en ETC) and 'Orders' (Labaanvraag, ECG-aanvraag, VPK Metingen oude stijl). The main area is titled 'A.F. Bakker' and 'Patiëntnummer 3667000'. It features a 'Mijn agenda' tab and a 'CARDIOLOGIE Vos 1-2003 Agenda' table. The agenda table lists appointments with columns for 'Ge...', 'Tijd', and 'Patient'. The appointments are: 13:45 (Begin spreekuur), 14:30 (Kobar, Z.P.O.), 15:00 (Bakker, A.F.), 15:30 (Koolman, S.P.N.F.N.), 15:30 (Francisco, L.), 15:45 (Bresser, A.G.N.L.), and 16:00 (Beusichem, B.I.P.M. van). The agenda ends with 'Einde spreekuur'. Below the agenda is a 'Diagnoselijst' section with a 'Geen patiënt actief' message and a list of diagnoses: 'Hypertensieve hartziekte zonder (congestieve) hartdec...', 'Exacerbatie', and 'Angina pectoris met gedocumenteerde spasme'. At the bottom, there are buttons for 'Wijzigen', 'Toevoegen', 'Verwijderen', and 'Plannen'. The right sidebar contains 'ANAMNESE' and 'ANAMNESE' sections with various medical notes, and a 'SAMENVATTING' section with 'Beleid' and 'Operatie' details.

Begrippen

- Voordelen:
  - Overzichtelijk
  - Info wordt vlotter gedeeld
  - Betere continuïteit en opvolging
  - Kwaliteitscontrole
- Nadelen:
  - Vraagt enige computerkennis
  - Er kunnen zich programmafouten voordoen
  - Bijkomende kosten bij opstart

Begrippen: E- mental health

- In Vlaanderen = online hulpverlening
- Ruimer dan info-overdracht
- Ruimer dan het geven van advies

Begrippen: M- health

- Gebruik van smartphones
- Cliënt draagt stukje HV met zich mee
- Veel HV potentieel naar de toekomst toe

Begrippen: Blended Therapy

- Alle mogelijke combinaties van face to face behandeling en on-line interventies .
- Dus: de klassieke manier van werken gecombineerd met een vorm van technologie

Dialog History

The exam went well, thanks!

Glad to hear it. Do you mind if I ask you a few questions?

Dialog Choices

How was your exam?

Do you spend much time outside?

Your insurance won't cover much.

Say

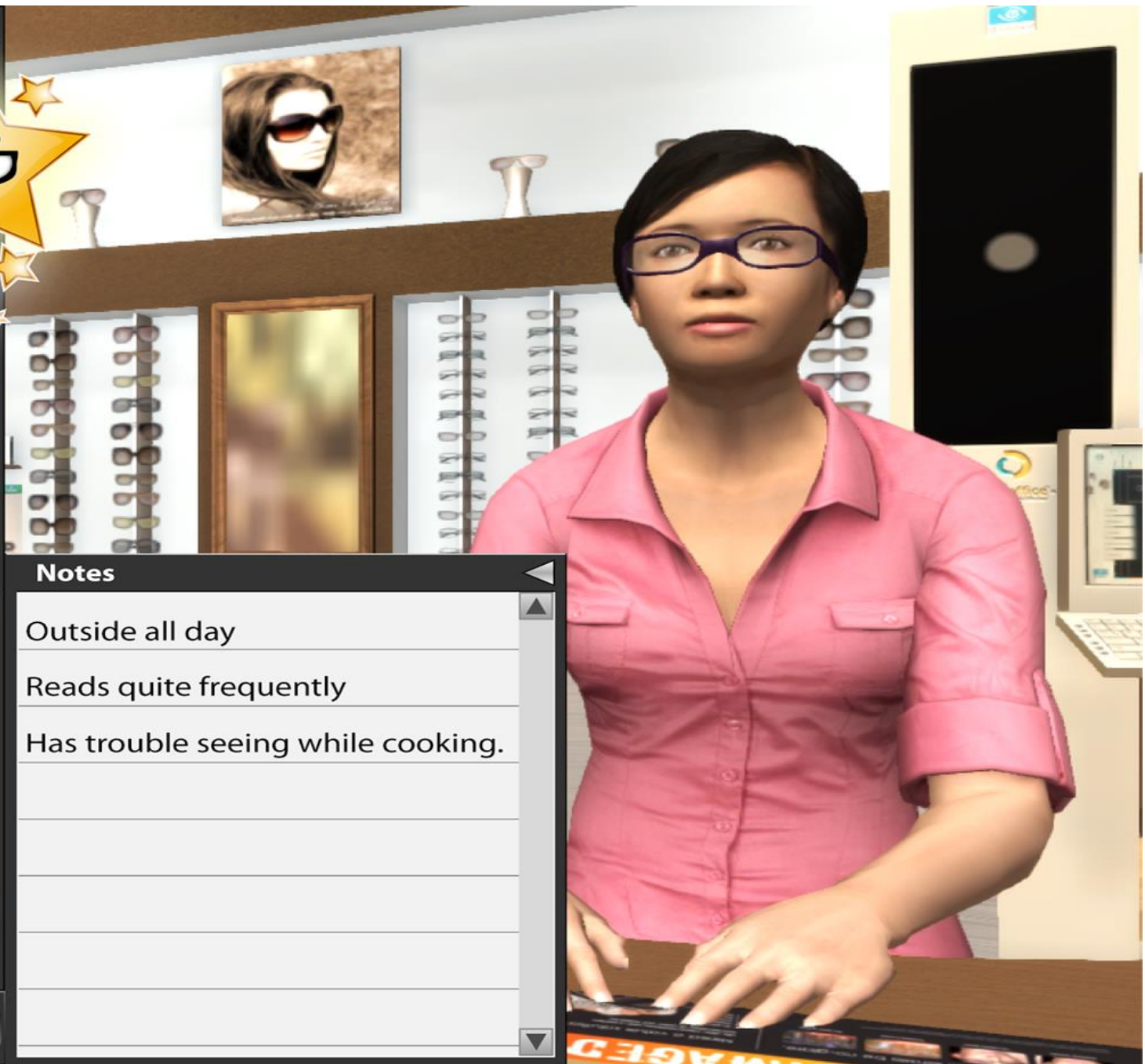

Notes

Outside all day

Reads quite frequently

Has trouble seeing while cooking.

Begrippen: serious games

- Computerspelletjes met gerichte doeleinden
- Combinatie van spelen denken en doen
- Bijbrengen van kennis en vaardigheden
- Educatie, training, preventie, zelfmanagement, therapie
- GGZ: gedrag veranderen binnen een aantrekkelijke digitale spelomgeving

Serious games

Voordelen serious games

- Aantrekkelijke leeromgeving, motiverend
- Bijbrengen van kennis en vaardigheden op een spelende wijze; onbewust leerproces

Serious games

Nadelen serious games

- Vooroordeel: computerspelletjes zijn enkel vermaak
- Het produceren is duur en tijdrovend
- Gebruik vooral bij kinderen en ouderen, minder bij volwassenen binnen de GGZ (is voor discussie vatbaar)
- Effectiviteit is niet bewezen.

Evidence

- Beperkt maar wel positief
- Verschillende studies lopen nog – resultaten nog niet bekend
- Onderzoek Trimbos-instituut:
Effect van Blended learning gekoppeld aan serious games.
- Artikel:
<https://www.trimbos.nl/themas/gamen/serious-gaming-bij-angst-en-depressie>
- Het onderzoek zelf, zoals vermeld op NWO, Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk onderzoek

<https://www.nwo.nl/onderzoek-en-resultaten/onderzoeksprojecten/i/26/12626.html>

Evidence

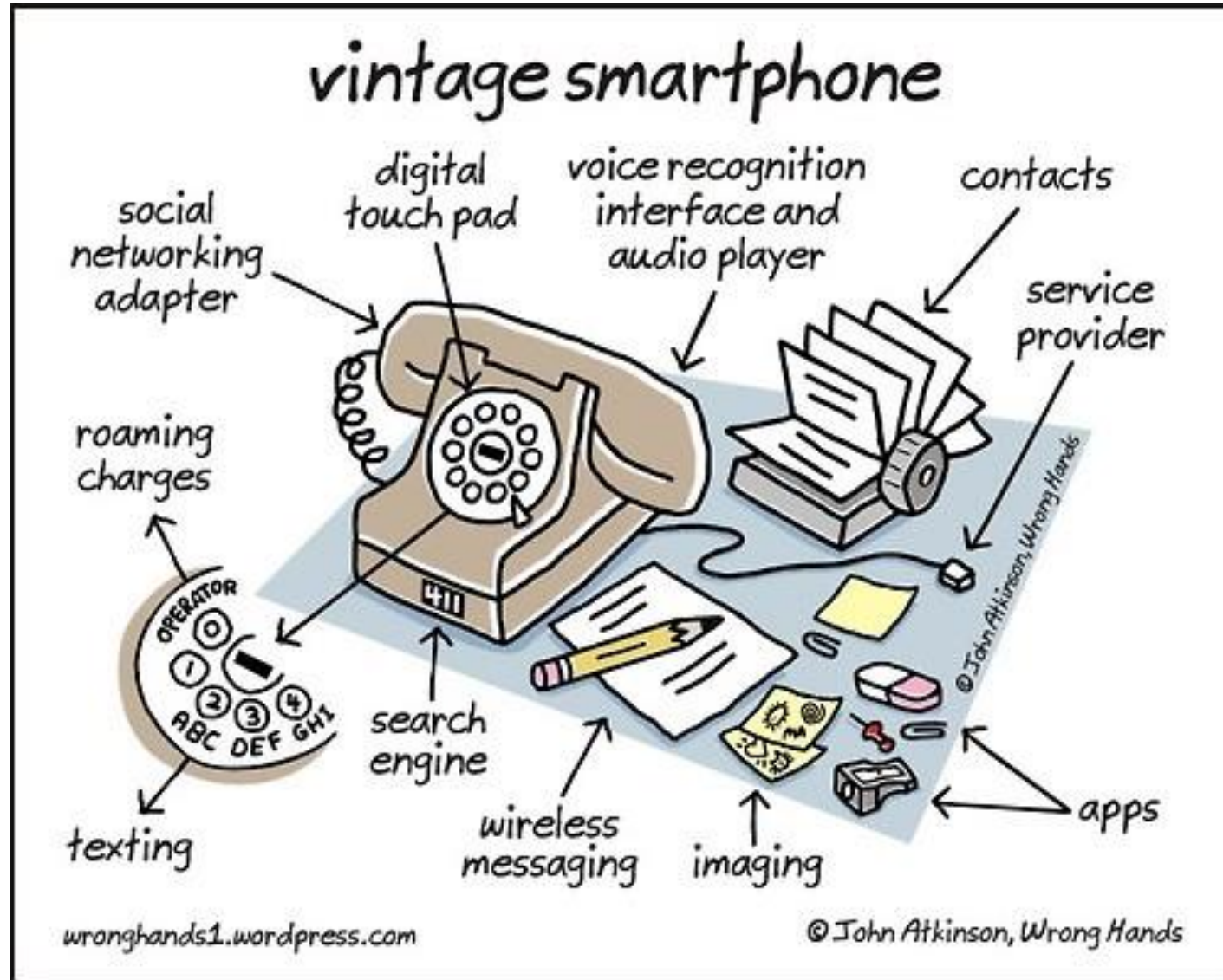
- Bevindingen uit de onderzoeken:
  - De effecten zijn te vergelijken met die van de face to face behandeling
  - Positieve effecten zijn afhankelijk van het klinisch beeld
  - Cognitief – gedragstherapeutische interventies blijken het meest effect te hebben
  - Wordt het meest gebruikt bij depressie en angststoornissen . Bij deze laatste doelgroep is het effect ook bewezen.

Evidence

- Verder onderzoek is nog nodig want een aantal dingen zijn nog niet zuiver bvb. de therapeutische relatie.
- Bij onderzoek is tot nu toe nog geen rekening gehouden met leeftijd, geslacht, opleiding, persoonlijkheid, graad van stoornis ...
- Een specifiek meetinstrument is nodig.

Technology acceptance

Toepassingen

- Mijn kwartier
  - Online betalend zelfhulpprogramma
  - Gericht naar mensen met overmatige stress, angst of depressie.
<https://www.mijnkwartier.be/online-zelfhulp-stress-angst-depressie-burnout>
- Dodonegone
  - Komt uit Scandinavië maar is vertaald in het Nederlands
  - Helpt mensen met een angststoornis om dingen te doen waar ze anders door hun angst niet zouden toe komen
<http://www.dodonegone.com/>

Toepassingen

- De Dappere kat
  - Online behandelplatform voor kinderen en jongeren met angstklachten.

<http://www.dapperekat-online.nl>

- Da balkmetafoor
  - online tool voor het in beeld brengen van de psychische gezondheid.

<https://www.balkmetafoor.be/>

De balkmetafoor

- Ontwikkeld in PC H. Hart in Ieper (1998)
- De aanleiding was het zoeken naar een bevattelijke manier om een psychose uit te leggen en aan te tonen hoe een psychotische stoornis behandeld wordt binnen een PC.
- De metafoor bleek niet alleen meer duidelijkheid te geven aan niet-professionelen maar ook bruikbaar te zijn voor het geven van educatie aan de cliënt en zijn familie.

Balkmetafoor

- De metafoor wordt ondertussen gebruikt als volwaardig behandelinstrument binnen het PZ.
- Op basis van de metafoor kan onderhandeld worden op een teamvergadering en kunnen er met de cliënt haalbare doelen worden gesteld.

De balkmetafoor

- In 2001 wordt er gepubliceerd rond de metafoor in het Tijdschrift voor hulpverleners in de geestelijke gezondheidszorg en raakt het model bekend buiten het ZH.
- Er werden in samenwerking met een farmaceutische firma (Janssen-cilag) opleidingen georganiseerd (2004)
- 2005 ontwikkelde Janssen – cilag samen met PC H.Hart de applicatie en de website. Op die manier komt de balkmetafoor ter beschikking van alle geïnteresseerde hulpverleners.

De balkmetafoor

- De balkmetafoor bevat verschillende elementen:
- **Draagbalk**
- De Knoop
- Stressoren
- Barsten

De balkmetafoor

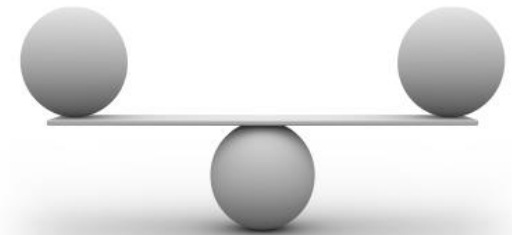
- De balkmetafoor als leidraad in de behandeling
- De concrete voorstelling wordt samen met cliënt opgemaakt en is gericht op een behandeling op maat.
- De problemen worden gevisualiseerd op de balk en de cliënt krijgt zicht op zijn draaglast en de steunpilaren die hij heeft.

De balkmetafoor

Samen met de cliënt zoeken we naar interventies die gericht zijn op evenwicht door:

- Het **verminderen van de draaglast**:
eventueel blokken (last) verplaatsen om het evenwicht te herstellen.
vb. het aanpakken van relatieproblemen
- Het **verminderen van de stress**:
Situaties bekijken met de cliënt en die indien mogelijk aanpassen.
vb. de werksituatie.

De Balkmetafoor

- Concrete toepassing

De balkmetafoor

- Het **versterken van de balk** en het doen toenemen van de steunpilaren vb. het zoeken van een zinvolle dagbesteding, aanleren van betere sociale vaardigheden...
- Het ontwikkelen van coping-strategieën om om te gaan met stress en het efficiënt oplossen van problemen vb. het aanleren of uitbreiden van de probleemoplossingsvaardigheden.
- De balkmetafoor is geen statisch gegeven maar wordt tijdens de opname of behandeling verschillende keren opgesteld zodanig dat de cliënt zicht heeft op zijn evolutie.

Ter info

- Ter info: er bestaat een patientview checklist waarbij je zelf kunt nagaan of een App wel goed zou zijn voor je cliënt.
  - What does the app do?
  - Does the app work
  - Will it work where I need it?
  - What does it really cost?
  - Do I trust the people who created it?
  - Can I trust this app with my data and privacy?
- verwijzen naar de website van Tom Van Daele. Het is wel een psycholoog, maar er staat veel info op die ook wij kunnen gebruiken:
<http://epsychology.be/en/tabsonapps/>

Mogelijke vragen voor het werken in kleinere groepen

- Welke toepassingsgebieden zie je binnen jouw werkterrein? Of wat gebeurt er al bij jullie op de dienst / in de organisatie? (preventie, zelfstandig doorlopen van een traject, blende, in het kader van hervalpreventie,...)
- Welke mogelijke vormen kunnen gebruikt worden? (interactieve lessen, psycho-educatie, apps, serious games om vaardigheden aan te leren,...)
- Welke voordelen zie je voor jezelf, de cliënt en je team bij het gebruik van eHealth?
- Welke nadelen zie je voor jezelf, de cliënt en je team bij het gebruik van eHealth?